ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Karlovarská teplárenská, a.s.,** se sídlem Na Výšině 348/26, Karlovy Vary, zastoupený JUDr. Pavlem Tomkem, advokátem se sídlem Polská 61/4, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje,** se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, **za účasti:** Ing. M. F., v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 3. 2016, č. j. 57 A 11/2015 - 102,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Rozhodnutím Magistrátu města Karlovy Vary, Úřadu územního plánování a stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 11. 8. 2014, sp. zn. 7385/SÚ/14/Plh, č. j. 9454/SÚ/14, ve znění opravného usnesení stavebního úřadu ze dne 29. 8. 2014, sp. zn. 7385/SÚ/14/Plh, č. j. 11373/SÚ/14 (dále jen „stavební povolení“), bylo podle § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v relevantním znění (dále jen „stavební zákon“), vydáno stavební povolení na stavbu „*Změna způsobu vytápění BD X, X*“ na pozemku p. č. X v katastrálním území Drahovice.

Proti stavebnímu povolení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 11. 2014, č. j. 910/SÚ/14-3 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), zamítl.

Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 2. 3. 2016, č. j. 57 A 11/2015 - 102, zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti

Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Konkrétně namítá, že krajský soud nesprávně posoudil specialitu § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), v relevantním znění (dále jen „energetický zákon“), vůči stavebnímu zákonu, a dále nesprávně hodnotil námitky stěžovatele ve stavebním řízení jako vybočující z rámce § 114 stavebního zákona.

Podle stěžovatele krajský soud použil argumenty z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 17. 12. 2015, č. j. 4 As 174/2015 - 39; dostupný na www.nssoud.cz), ačkoliv jsou na daný případ neaplikovatelné, a sám se danou problematikou hlouběji nezabýval. Argumenty vůbec nedopadají na žalobní námitky.

Z § 77 odst. 5 energetického zákona vyplývá nikoliv to, že stavba bude povolena ve stavebním řízení, ale že celá změna bude provedena na základě stavebního řízení. Stěžovatel ve stavebním řízení namítal, že součástí projektové dokumentace má být rovněž řešení odstranění tepelné přípojky, jelikož jinak fakticky vůbec není uskutečnitelné odpojení od soustavy zásobování tepelnou energií (dále jen „SZTE“). Pokud v rozporu s rozhodnutím stavebního úřadu nedojde k odpojení od SZTE (jelikož nebude odstraněna přípojka), bude tímto vlastnické právo stěžovatele dotčeno právě z titulu vlastnictví nefunkční přípojky, jež měla být odpojením odstraněna. Z toho důvodu stěžovatel uplatňuje námitku dotčení vlastnického práva ve stavebním řízení tím, že neodstraněním tepelné přípojky mu vznikají další práva a povinnosti soukromoprávního charakteru.

Z důvodové zprávy k energetickému zákonu plyne, že zákonodárce měl jasný záměr, aby se na nákladech spojených s odpojením od SZTE nepodíleli další účastníci v soustavě. Zákonodárce vyjasnil, jaké činnosti jsou především součástí změny vytápění a odpojení od SZTE, a to zákonem č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „novela č. 131/2015 Sb.“), vyhlášeném dne 5. 6. 2015 ve Sbírce zákonů a účinném od 1. 1. 2016. Nově jsou mezi slova „*zařízení*“ a „*uhradí*“ vložena slova „*včetně odstranění tepelné přípojky nebo předávací stanice*“. Z novelizovaného znění § 77 odst. 5 energetického zákona plyne, že součástí změny vytápění (jak odstranění původní stavby,

tak výstavby stavby nové) nebo změny způsobu dodávky je vždy odstranění tepelné přípojky nebo předávací stanice (aby došlo k faktickému odpojení a nikoliv pouze k zaslepení přípojky). Zákonodárce si je vědom, že je neúnosné, aby v zemi zůstávaly nefunkční chátrající tepelné přípojky a aby se zvyšovaly náklady účastníků SZTE tím, že žadatel o změnu nesplní svou úhradovou povinnost dle § 77 odst. 5 energetického zákona, tedy je následně uhradí majitel tepelné soustavy, což se promítne v ceně tepla pro ostatní účastníky SZTE.

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud se celá změna musí provést na základě stavebního řízení a součástí změny je též odstranění tepelné přípojky, musí také odstranění takové původní stavby proběhnout v rámci stavebního řízení s veškerou dokumentací vyžadovanou stavebním zákonem. Zákonodárce novelou č. 131/2015 Sb. vyjádřil svou vůli řešit komplexně odstranění tepelné přípojky nebo předávací stanice. Nové znění § 77 odst. 5 energetického zákona vneslo jasnost do interpretace jak do budoucna, tak do minulosti.

Krajský soud a žalovaný dospěli k absurdnímu závěru, že dojde k odpojení bytového domu od SZTE, a zároveň dům zůstane připojen k SZTE, jelikož žadatel v žádném případě nežádá stavební úřad o povolení odstranění přípojky. Žadatel má záměr přívod SZTE pouze zaslepit, což ve skutečnosti neznamená odpojení od SZTE. Z podstaty věci pokud nedojde k odstranění tepelné přípojky, zůstane dům připojen k SZTE, což je v rozporu s projektovou dokumentací, kde je uvedeno, že dojde k odpojení SZTE. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že může dojít ke změně vytápění odpojením od SZTE, aniž by byla odstraněna tepelná přípojka nebo předávací stanice. Neodborné zaslepení (neodpojení) může vést ke vzniku škod na SZTE.

Podle stěžovatele je nepochopitelné konstatování, že v odvolání ani v žalobě neuvádí žádné námitky proti projektové dokumentaci, které by se týkaly zásahu do tepelného zařízení či dotčení tohoto zařízení - přípojky SZTE do objektu. Stěžovatel namítá, že projektová dokumentace, která má komplexně řešit změnu způsobu vytápění, vůbec nereflektuje odstranění tepelné přípojky, což je nezbytné k reálnému faktickému odpojení od SZTE. Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že se nejedná o námitku související s důsledky provedení stavebního záměru, nýbrž o námitku týkající se důsledku ukončení soukromoprávního vztahu mezi provozovatelem SZTE a odběratelem.

Pokud by byl ukončen smluvní vztah mezi stavebníkem a stěžovatelem, uváděné důsledky by rovněž nastaly, avšak v případě změny vytápění a odpojování od SZTE na základě stavebního řízení vůbec nemá k takové situaci dojít. Mezi realizací stavebního záměru a stěžovatelem nastíněnými problémy je zřejmý přímý kauzální vztah. Stavebník v rozporu s projektovou dokumentací neprovedl odpojení od SZTE, čímž zasáhl do vlastnických práv stěžovatele.

Závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 92/2013 - 51, nejsou aplikovatelné na tento případ. Stěžovatel nechce na své náklady odstraňovat tepelné přípojky po každém jednotlivém žadateli o změnu, jelikož žadatelé nejsou k tomuto dle názoru správních orgánů povinni, a poté se zdlouhavě domáhat po žadatelích úhrady těchto nákladů mnohdy soudní cestou. Správní orgány a krajský soud dospěly k závěru, že žadatel o změnu vytápění a odpojení od SZTE má sice povinnost uhradit

náklady na odstranění tepelné přípojky, ale nemá povinnost při odpojování od SZTE tuto přípojku odstranit. Uvedené se projeví v růstu cen tepla ostatních účastníků SZTE, což je v rozporu s úmyslem zákonodárce ohledně § 77 odst. 5 energetického zákona.

Stěžovateli se nejedná o to, aby stavební úřad posoudil ekonomické dopady změny způsobu vytápění, ale aby posoudil námitku ve vztahu k dotčení stěžovatelova vlastnického práva, neboť postupem stavebníka dojde k zásahu do práv a povinností stěžovatele bez ohledu na to, jak budou tyto dopady kvantifikovány.

V případě, že nedojde k odstranění tepelné přípojky a modifikaci oprávnění a povinností stěžovatele k ní, právě tehdy bude docházet ke vzniku nákladů na odstranění či udržování přípojky. V právě uvedeném spatřuje stěžovatel dotčení svých vlastnických práv a povinností.

Stěžovatel dále namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť krajský soud nedostatečným způsobem a nepřesvědčivě vyložil své úvahy; ty se na projednávaný případ vůbec nedají aplikovat. Krajský soud se nezabýval všemi žalobními body a nedostatečně se vypořádal s připomínkami stěžovatele ohledně interpretace a postupu jiných stavebních úřadů, soudů a Energetického regulačního úřadu. Krajský soud se vůbec nezabýval tím, co je smyslem § 77 odst. 5 energetického zákona. Dále se nevěnoval argumentaci stěžovatele týkající se původního znění citovaného ustanovení a jeho textu ve znění novely č. 131/2015 Sb.

Stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby rozsudek krajského soudu zrušil.

III. Vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení

Žalovaný se ztotožnil s rozsudkem krajského soudu, nadále setrval na svých závěrech učiněných v řízení před krajským soudem a v odůvodnění svého rozhodnutí. Zastává názor, že otázka odstranění teplovodní přípojky, která se po odpojení stavebníka od centrálního vytápění stane nefunkčním zařízením, je věci soukromoprávního vztahu mezi stěžovatelem a stavebníkem, který nemůže být za daného legislativního rámce řešen ve stavebním řízení a nemůže být sám o sobě důvodem pro odepření vydání stavebního povolení na změnu způsobu vytápění. Uvedenou otázku je třeba řešit dle § 77 odst. 5 věty druhé energetického zákona. Je třeba rozlišit na jedné straně změnu způsobu vytápění z pohledu energetického a stavebního zákona a na straně druhé jakýsi soukromoprávní vztah mezi odběratelem (stavebníkem) a dodavatelem tepelné energie (stěžovatelem). Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud poté přezkoumal rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a zkoumal při tom, zda rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel namítl, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Uvedeným se Nejvyšší správní soud zabýval v prvé řadě, neboť pokud by byla námitka nepřezkoumatelnosti shledána důvodnou, nutně by to muselo vést ke zrušení napadeného rozsudku krajského soudu.

Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů stěžovatel spatřuje v tom, že krajský soud nedostatečně vyložil své úvahy a nezabýval se všemi žalobními body, neboť se nevypořádal s argumentací ohledně interpretace aplikovaných ustanovení (vč. poukazu na novelu č. 131/2015 Sb.) a postupu jiných orgánů. Námitce nepřezkoumatelnosti nelze přisvědčit, neboť z napadeného rozsudku plyne jednoznačné a vnitřně konzistentní právní posouzení, z něhož je zřejmý názor soudu (ke správnosti a zákonnosti posouzení žalobních bodů krajským soudem viz podrobněji níže). Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná názor Ústavního soudu vyslovený v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na www.nalus.usoud.cz): „*Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.*“ Není tedy povinností krajského soudu vypořádat každé jednotlivé tvrzení uplatněné v průběhu řízení před správním soudem, ale zabývat se všemi řádně uplatněnými žalobními body. Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud dostatečným způsobem vyložil, proč považuje argumenty stěžovatele týkající se aplikace a interpretace § 77 odst. 5 energetického zákona a předmětných ustanovení stavebního zákona za liché, mylné či vyvrácené. Závěry učiněné krajským soudem přitom dle Nejvyššího správního soudu odpovídají rovněž na výňatky z názorů různých správních orgánů, které stěžovatel citoval v žalobě. V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud konstatoval, že při přezkumu rozhodnutí žalovaného vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadený výrok přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.). Ačkoliv nebylo výslovně reagováno na argument stěžovatele související s novelou č. 131/2015 Sb., z odůvodnění napadeného rozsudku je seznatelné, z jakého důvodu považoval krajský soud tuto argumentaci za bezpředmětnou. Dlužno poznamenat, že úvahy o interpretačním dopadu novely č. 131/2015 Sb. na aplikovaná ustanovení v nyní projednávané věci přednesl stěžovatel poprvé nikoliv v žalobě, ale až v replice k vyjádření žalovaného ze dne 8. 7. 2015, a že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 24. 11. 2014, přičemž novela

č. 131/2015 byla vyhlášena ve Sbírce zákonů až dne 5. 6. 2015 a účinná je od 1. 1. 2016 (podrobněji viz níže).

Nejvyšší správní soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku neshledal důvodnou. Z toho důvodu se dále zabýval námitkami směřujícími do merita věci.

Stěžovatel, který je vlastníkem rozvodného tepelného zařízení a tepelné přípojky, žalobou napadl rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno stavební povolení vydané ve stavebním řízení podle § 115 stavebního zákona, a to na stavbu spočívající ve změně způsobu vytápění bytového domu. Podle výrokové části stavebního povolení má být obsahem stavby mj. *„odpojení bytového domu od systému centrálního zásobování teplem“*. Z technické zprávy, která je součástí projektové dokumentace, bodu 3. Stávající stav plyne, že *„primární část UT* (tj. ústředního topení) *bude demontována, včetně napojení na otopnou soustavu v rohu technické místnosti. Přívod TUV* (tj. teplé užitkové vody) *bude zaslepen, ohřev cirkulace bude demontován.“* Podle stěžovatele je projektová dokumentace nedostatečná, neboť neřeší odstranění tepelné přípojky ve vlastnictví stěžovatele, která vede k bytovému domu. Namítá, že krajský soud nesprávně posoudil specialitu § 77 odst. 5 energetického zákona vůči stavebnímu zákonu a námitky ve stavebním řízení jako vybočující z rámce § 114 stavebního zákona. Z těchto ustanovení podle stěžovatele plyne, že ve stavebním řízení mělo být řešeno právě též odstranění tepelné přípojky vedoucí k bytovému domu, a proto jsou projektová dokumentace a vypořádání námitek stěžovatele nedostatečné a stavební řízení trpí vadami.

Podle § 109 písm. d) stavebního zákona je účastníkem stavebního řízení vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena.

Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona účastník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které překračují rozsah uvedený ve větě první, se nepřihlíží.

Podle § 77 odst. 5 energetického zákona změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění může být provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí. Veškeré vyvolané jednorázové náklady na provedení těchto změn a rovněž takové náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení uhradí ten, kdo změnu nebo odpojení od rozvodného tepelného zařízení požaduje.

Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval otázkou staveb spočívajících ve změně způsobu dodávky nebo vytápění, vztahem ustanovení o stavebním řízení a § 77 odst. 5 energetického zákona a rozsahem námitek, které může uplatnit vlastník tepelného zařízení

a tepelné přípojky, který je účastníkem stavebního řízení podle § 109 písm. d) stavebního zákona.

Například v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010 - 71, zdejší soud ve skutkově obdobné věci konstatoval: *„Pokud by krajský, případně Nejvyšší správní soud, přiznal stěžovatelem* (vlastník tepelného zařízení - pozn. NSS) *uplatněným námitkám relevanci a věcně se jimi zabýval, dostal by se stěžovatel z pozice žalobce namítajícího zkrácení svých veřejných subjektivních práv do pozice univerzálního dohlížitele na zákonnost postupu a rozhodnutí správních orgánů. Takové postavení mu však nepřísluší. Je nutno zdůraznit, že stěžovatel jako podnikatelský subjekt není garantem zákonnosti rozhodování správních orgánů a není ani subjektem, který by byl oprávněn podat žalobu ve veřejném zájmu (viz § 66 s. ř. s.).* „[...] *Nikoliv veškerá činnost (případně veškeré pochybení) veřejné správy je podrobena soudní kontrole ze strany fyzických a právnických osob, ale pouze ta, kdy činnost správy přesáhne do jejich veřejných subjektivních práv.“ V daném případě sice Nejvyšší správní soud nemá pochybnosti o aktivní legitimaci stěžovatele k podání žaloby, nicméně rozsah toho, co byl oprávněn v žalobě proti rozhodnutí krajského úřadu namítat, byl determinován jeho postavením ve správním řízení, tj. důvodem jeho účastenství ve stavebním řízení, resp. tím, jaká jeho veřejná subjektivní práva mohla být vydáním napadeného správního rozhodnutí dotčena.* [...] *obchodní zájmy jsou v řízení o povolení stavby zcela irelevantní a správní orgány nepochybily, pokud je ve stavebním řízení nezohlednily.“*

V rozsudku ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 9 As 52/2011, Nejvyšší správní soud ve skutkově obdobné věci uvedl, že se *„rozsah skutečností, které byla stěžovatelka* (vlastník tepelného zařízení - pozn. NSS) *jak v řízení před správními orgány, tak i v řízení před krajským soudem, oprávněna namítat, primárně odvíjí od důvodu jejího účastenství v řízení před správním orgánem* [...] *Dle příslušných ustanovení energetického zákona je na základě stavebního povolení (nyní rozhodnutí o dodatečném povolení stavby) stavebník oprávněn provést změnu stavby spočívající ve změně vytápění. Vytápění konkrétní stavby je totiž její nedílnou součástí a spolu s dalším technickým vybavením zabezpečuje způsob využití stavby, pro který byla navržena a provedena, a ke kterému bylo následně povoleno její užívání.* [...] *Změna způsobu vytápění je tedy z pohledu energetického a stavebního zákona samostatným stavebním řízením, které není nijak vázáno na soukromoprávní smluvní vztah mezi odběratelem (nyní stavebníkem) a dodavatelem tepelné energie. Fakticky obsahuje změna způsobu vytápění dvě součásti. První z nich je shora uvedené stavební řízení, kterým je příslušným správním orgánem za předpokladu splnění zákonem stanovených kritérií povolována změna stavby. Druhým aspektem je pak soukromoprávní vztah mezi odběratelem tepelné energie a jeho dodavateli, kdy na základě smluvních ujednání mezi nimi dochází či nedochází k dodávkám tepelné energie do daného objektu. Tvrdí-li dále stěžovatelka, že se v předmětných nemovitostech stále nacházejí části jejího zařízení a mělo či má dojít k jejich zabezpečení či odstranění, ztotožňuje se kasační soud s názorem krajského soudu, že se jedná o otázku týkající se soukromoprávního vztahu mezi stěžovatelkou a stavebníkem. V této souvislosti je rovněž vhodné upozornit na právní úpravu obsaženou v ustanovení § 77 odst. 5 věta druhá energetického zákona, dle které „veškeré vyvolané jednorázové náklady na provedení těchto změn a rovněž takové náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení uhradí ten, kdo změnu nebo odpojení od rozvodného tepelného zařízení požaduje“. Náklady spojené s provedením stavebních změn dle ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona je tedy povinen hradit ten, kdo tuto změnu iniciuje. Ekonomické dopady, které má pro dodavatele tepelné energie ztráta jednoho z*

odběratelů jsou však opět následkem ukončení soukromoprávního vztahu a nikoliv věcí stavebního řízení a tedy i důvodem pro jakýkoliv zásah ze strany veřejné moci.“

V rozsudku ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 92/2013 - 51, zdejší soud v obdobné věci konstatoval, že „*stěžovatel* (vlastník tepelného zařízení - pozn. NSS) *nemá na základě žádného právního předpisu pravomoc k ochraně veřejného zájmu, přísluší mu pouze ochrana jeho vlastních práv. V této souvislosti proto neobstojí ani poukaz stěžovatele na úmysly zákonodárce při povolování změny vytápění. Namítá-li stěžovatel, že předmětná přípojka k SZTE ztratí svým neužíváním způsobilost sloužit k vytápění, jedná se dle názoru soudu o otázku týkající se soukromoprávního vztahu mezi stěžovatelem a stavebníkem.“*

V rozsudku ze dne 17. 12. 2015, č. j. 4 As 174/2015 - 39, zdejší soud v obdobné věci vyslovil: „*Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje kasační námitce, že ve stavebním řízení lze vedle fyzických zásahů do soustavy projednávat i dopady na SZTE jako celek v příslušné lokalitě. Ve stavebním řízení nejsou předmětem posuzování žádosti o stavební povolení otázky ekonomické výhodnosti či nevýhodnosti stavby pro stavebníka nebo jiné účastníky řízení.* [...] *i v případě, že by se dopady způsobené ztrátou části odběratelského řetězce promítly i do cen ostatních odběratelů tepelné energie ze SZTE, nešlo by o situaci vytvářející veřejný zájem, který by měl být chráněn ve stavebním řízení, nadto stěžovatelem* (vlastník tepelného zařízení - pozn. NSS) *jako podnikatelským subjektem, neboť ve stavebním řízení nejsou předmětem posouzení ekonomické zájmy účastníků řízení. Stěžovatelem uplatněné námitky o veřejném zájmu na provozuschopnosti soustavy SZTE a udržení dosavadních nákladů nelze podřadit pod námitky proti projektové dokumentaci stavebních úprav, neboť se týkají zcela jiné roviny zájmů. Je třeba rozlišovat na jedné straně změnu způsobu vytápění z pohledu energetického a stavebního zákona projednávanou ve stavebním řízení, a na straně druhé soukromoprávní vztah, z něhož vyplývají důsledky spočívající v omezení dodávek tepelné energie do předmětného objektu a případně i v omezení provozu SZTE.“*

Citovanou judikaturu v jejích intencích, jakož i v intencích dalších skutkově a právně obdobných věcí (rozsudky zdejšího soudu ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 82/2013 - 56, ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 89/2013 - 50, a ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 As 134/2014 - 34), rozhodl krajský soud v nyní projednávané věci. Jakkoliv stěžovatel v kasační stížnosti několikrát uvedl, že případy řešené citovanou judikaturou jsou odlišné, zůstalo jeho tvrzení pouze v obecné rovině. Nejvyšší správní soud je naopak názoru, že z citované judikatury plyne zřetelný právní názor, který je plně aplikovatelný také v nyní projednávané věci a není důvodu se od něj odchýlit.

Stěžovatel v průběhu řízení před správními orgány a krajským soudem namítal, že je dotčen na svých právech tím, že ve stavebním řízení a projektové dokumentaci není řešeno odstranění tepelné přípojky v jeho vlastnictví, která vede do bytového domu. V tomto ohledu je však podstatný předmět stavebního řízení. Tepelná přípojka vedoucí do bytového domu nemohla být předmětnou stavbou v rozsahu, v jakém byla povolována ve stavebním řízení, dotčena. Odpojení od SZTE se uskutečňuje nikoliv pouze faktickým odstraněním přípojky do SZTE, jak tvrdí stěžovatel. K odpojení od SZTE a ke změně způsobu vytápění může zcela zřejmě dojít, aniž by byla odstraněna tepelná přípojka; realizace povolované stavby bude spočívat v instalaci nového zařízení sloužícího k vytápění a zaslepení stávající tepelné přípojky z SZTE, jak tomu je v nyní projednávané věci.

Faktická další existence tepelné přípojky nemusí být (a v tomto konkrétním případě není) pro účely stavebního řízení ve věci stavby spočívající ve změně způsobu vytápění relevantní. Námitky stěžovatele, že má dojít k zabezpečení či odstranění tepelné přípojky v jeho vlastnictví, nemohou být řešeny správními orgány v tomto stavebním řízení, neboť se jedná o otázku týkající se soukromoprávního vztahu mezi stěžovatelem a stavebníkem, jdoucí nad rámec předmětu stavebního řízení. Pro úplnost lze odkázat na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, podle něhož *„je přípojka tepelné energie včetně připojení stavby a odběrných zařízení vedených mimo budovu stavbou, která dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) bod 10. stavebního zákona nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, a dle ustanovení § 128 odst. 1 téhož zákona není její vlastník povinen ohlásit stavebnímu úřadu záměr ji odstranit.“*

Z uvedeného je zřejmé, že nelze přisvědčit argumentaci stěžovatele, podle kterého z § 77 odst. 5 energetického zákona plyne, že celá změna vytápění, včetně odstranění tepelné přípojky v jeho vlastnictví, musí být řešena v rámci stavebního řízení. Stěžovatel *de facto* žádá, aby stavební úřad *ex offo* rozšířil předmět stavebního řízení také na řízení o odstranění tepelné přípojky v jeho vlastnictví, a to z důvodu, že odstranění tepelné přípojky ekonomicky souvisí s povolovanou stavbou, v důsledku které dojde k odpojení stavebníka od SZTE. Takový požadavek však zcela zjevně nemá zákonnou oporu a nelze jej dovozovat ani z § 77 odst. 5 věty druhé energetického zákona. Citované ustanovení stanoví distribuci nákladů spojenou se změnou vytápění. V žádném případě však nezakládá kompetenci stavebního úřadu k tomu, aby bez dalšího rozšiřoval předmět stavebního řízení nad rámec žádosti stavebníka, jakkoliv zavazoval stavebníka k povinnostem týkajícím se tepelné přípojky, která není jeho vlastnictvím, vyzýval jej k doplnění žádosti o stavební povolení atp.

Nic takového neplyne ani z názorů Krajského úřadu Ústeckého kraje, Ministerstva pro místní rozvoj, Energetického regulačního úřadu či Nejvyššího soudu, které stěžovatel citoval v žalobě. Lze z nich dovodit, že podle těchto subjektů musí být projektová dokumentace stavby spočívající ve změně způsobu vytápění komplexní a musí řešit všechny důležité okolnosti, které realizací navrhované stavby a jejím užíváním vzniknou a umožní ji funkčně dokončit. Takový požadavek se však vztahuje ke stavbě povolované na základě žádosti stavebníka, tj. ke změně způsobu vytápění v bytovém domě. Tuto stavbu lze jistě funkčně a komplexně dokončit, aniž by došlo k odstranění tepelné přípojky ve vlastnictví stěžovatele, neboť odpojení od SZTE bude provedeno zaslepením, jak je uvedeno v projektové dokumentaci. Tvrzení stěžovatele o neodbornosti provedení zaslepení tepelné přípojky zůstalo jen ve velmi obecné rovině a stěžovatel je ničím nepodložil; Nejvyšší správní soud v tomto ohledu žádné nedostatky projektové dokumentace neshledal. Žádný z uvedených subjektů výslovně ani implicitně neuvedl, že je nezbytné, aby v případě stavebního řízení na stavbu spočívající ve změně způsobu vytápění stavební úřad rozšířil předmět řízení rovněž na odstranění tepelné přípojky vedoucí k zamýšlené stavbě, která je nadto ve vlastnictví třetí osoby odlišné od stavebníka (resp. žadatele o stavební povolení). K uvedenému správní orgány kompetenci nemají.

Z názorů uvedených subjektů stěžovatel dále dovozoval, že za náklady související s odpojením od SZTE ve smyslu § 77 odst. 5 věty druhé energetického zákona je nutné považovat mj. náklady na odstranění tepelné přípojky. Toho si měl být vědom i

zákonodárce, který novelou č. 131/2015 Sb. doplnil citované ustanovení tak, že za jednorázové náklady na provedení změny způsobu dodávky nebo vytápění výslovně označil *„náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení včetně odstranění tepelné přípojky nebo předávací stanice“*. Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní orgány ani krajský soud nevyvracely skutečnost, že odstranění tepelné přípojky ve vlastnictví stěžovatele může splňovat podmínky podle § 77 odst. 5 věty druhé energetického zákona. Stejně tak nehodnotily, jaké důsledky může mít faktické neužívání tepelné přípojky a ztráty její způsobilosti sloužit svému účelu. Dle názoru správních orgánů a krajského soudu se však jedná o otázku soukromoprávního vztahu mezi stěžovatelem a stavebníkem. Ve stavebním řízení není možné projednávat stěžovatelem namítané ekonomické dopady související s odpojením určitého odběratele od SZTE v příslušné lokalitě.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal, že by se krajský soud dopustil namítaného pochybení spočívajícího v nezákonném posouzení právní otázky. Krajský soud rozhodl v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, od které nebylo důvodu se v nyní projednávané věci odchýlit. Ani námitka nezákonnosti tak není důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

Ze všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu tedy podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti; z obsahu spisu však plyne, že mu v tomto řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly (žalovaný ve svém vyjádření výslovně uvedl, že právo na náhradu nákladů řízení neuplatňuje). Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, popř. jí soud může na návrh z důvodů zvláštního zřetele přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V daném řízení osoba zúčastněná na řízení neplnila žádné povinnosti, které by jí soud uložil, nevyjádřila se ke kasační stížnosti, a tedy ani nenavrhla, aby jí bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. února 2017

JUDr. Lenka Matyášová

pokračování

předsedkyně senátu